

Πλήθος αἰώνων πῆγε, γοργοπέρασε,
τίποτ' ἐδῶ, νομίζεις, δὲν ἐπέρασε

Α. Προβελ., ἐνθ' ἄν.

Κι ἀπάνω ἐκεῖ, μέρες, ἀνγές, νυχτιές καὶ μεσημέρια
γοργοπερνώντας, τὰ ἔβλεπαν γλυκοζευγαρωμένα

Κ. Παλαμ., ἐνθ' ἄν. Συνών. γοργόδιαβαίνω.

γοργοπετοῦσα ἐπίθ. θηλ. Σ. Σκίπ., Ἀπέθαντ., 37.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπίθ. γοργόπετης καὶ τῆς παραγωγ.
καταλ. -οῦσα, περὶ τῆς ὀπ. βλ. Α. Παπαδόπ., Ἀθηνᾶ 37
(1925), 180 κ.έξ..

Ἡ ταχέως πετώσα: Ποίημ.

Καὶ σὰν ψαλιδοφτέρουγη | γοργοπετοῦσα χελιδόνα
ὅσο νὰ πῶ τὸ πέντε, βρίσκεται | 'ς τὸ πλάγι μου ἢ γορ-
γόνα

γοργοπετῶ Α. Προβελ., Ποίημ. Διπλ. ζώη, 151 Φ.
Πανᾶ, Λυρικ., 149.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. πετῶ.

1) Πετῶ ταχέως Φ. Πανᾶς, ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Γοργοπετᾶνε γερανοί, κ' ἐγὼ χαμωγυρμένος
'ς τὸ βράχο, πού ὁ Ἴβυκος ἐστάθη μιὰ φορὰ.

2) Μεταφ. ἐπὶ τοῦ ἀνεμομύλου, ταχέως περιστρέφομαι Α.
Προβελ., ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Καὶ γοργοπετᾶ | μὲ παννιὰ ἀπλωτὰ
τῶν φτωχῶν ὁ φίλος (ἐνν. ὁ ἀνεμόμυλος).

γοργοπέφτω Φ. Πανᾶ, Λυρικ., 398.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. πέφτω.

Ταχέως πίπτω: Ποίημ.

Καθὼς ὅταν φλογισμένο | γοργοπέση ἀστροπελέκι
σὲ πλατάνι ὀλανθισμένο.

γοργοπηδοῦσα ἡ, ἐπίθ. θηλ. Δ. Σάρρ., Σοφοκλ. Ἀν-
τιγ., 140.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπίθ. γοργόπηδης καὶ τῆς παρα-
γωγ. καταλ. -οῦσα, περὶ τῆς ὀπ. βλ. Α. Παπαδόπ., Ἀθην-
νᾶ 37 (1925), 180 κ.έξ..

Ἡ ταχέως πηδῶσα: Ποίημ.

Κόρη τοῦ Βοριᾶ, ἡ γοργοπηδοῦσα
σὰν τ' ἄλλογο 'ς τ' ὀρθόβατο βουνό
τῶν θεῶν ἡ θυγατέρα ἡ Κλεοπάτρα.

γοργοπηδῶ Φ. Πανᾶ, Λυρικ., 402.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. πηδῶ.

Ταχέως πηδῶ: Ποίημ.

Μάννα φωνάζει, κι ἄλλη μιὰ γοργοπηδώντας θύρα
βλέπει τὴ μάννα καταγῆς χλωμὴ καὶ ξαπλωμένη.

γοργόπιττα ἡ, ἐνιαχ. γοργόπ'ττα Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γοργός καὶ τοῦ οὐσ. πίττα.

Ἄρτος πεπλατυσμένος καὶ λεπτὸς καί, ἐπομένως, ταχέως
ψηνόμενος. Συνών. γοργόπλαστο (εἰς λ. γοργό-
πλαστο), κουλούρα, λαγάνα, μπροστο-
κουλούρα, μπροστοκούλουρο, μπροστο-
φούρνι, πεταστή, πλαστό, πρόπιττο,
προφούρνι, προφταστούρα, ραδινή, τριμ-
μάδα, φλαγούνα, φουρνόπιττα.

γοργοπλαγιάζω Ν. Ἑστ. 24 (1938), 37.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. πλαγιάζω.

Ταχέως πλαγιάζω, κατακλίνομαι, ἐξαπλοῦμαι: Ποίημ.

Τί θάμα χάσμα, σὰ γοργοπλαγιάζει
γυμνόστηθη — τριγύρω δὲ ἄνω-κάτω
στριφογυρνώντας, μὲ φιλὶ φλογᾶτο.

γοργόπλαστος ἐπίθ. ἐνιαχ. Οὐδ. γοργόπλαστο Θράκ.
(Αὐδῆμ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν ἐπίθ. γοργός καὶ πλαστός.

Ἄρτος πεπλατυσμένος, πλατυνόμενος πρὸ τῆς ζυμώσεως
τοῦ ὄλου φυράματος, κατὰ λάθος ἢ σκοπίμως, προφανῶς διὰ
νὰ ψηθῇ ταχέως ἐνθ' ἄν.: Τὸ ψωμί ἔγινε γοργόπλαστο.
Θράκ. (Αὐδῆμ.) Πβ. γοργόπιττα. Συνών. λειψα-
νάβατη (εἰς λ. λειψανάβατος), λειψὸ (εἰς
λ. λειψός).

γοργοπλέκω Κρήτ. — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. πλέκω.

Γοργά, ταχέως πλέκω ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Τεχνήτρα τ' ἀραχνόφαντο μαγνάδι
ἢ νύχτα γοργοπλέκει 'ς τὴ σιγὴ
Λεξ. Δημητρ. Ἀντίθ. ἀργοπλέκω.

γοργοπνέω Α. Μαβίλ. εἰς Ν. Ἑστ. 15 (1934), 1068.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. πνέω.

Πνέω μετὰ ταχύτητος: Κάτι σκοποὶ νεραϊδένιοι γοργο-
πνένε περνώντας ἀπιαστοὶ ἀπὸ τὴν ψυχὴ μου.

γοργοπνίγω ἐνιαχ. γογουγοπνίγου Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. πνίγω.

Πνίγω γοργά, ταχέως ἐνθ' ἄν.: Νὰ σὶ γογουγοπνίξῃ
τοῦ γαῖμα! (ἀρά: γρήγορα νὰ σὲ ἰδῶ σφαγμένον). Σαμοθρ.

γοργοπόδαρος ἐπίθ. Πελοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ.
Δίβρ. Κοντογόν. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.)
— Γ. Ψυχάρ., Ἀγνή², 179 Δ. Σάρρ., Εὐριπ. Ἰφιγ. Αὐλ., 10
Α. Ἐφταλ., Μαζώχτρ., 18 Γ. Δροσίν., Ἡμερολ. Μεγάλ.
Ἑλλάδ. 1923, σ. 462 — Λεξ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ.

Τὸ Βυζαντ. ἐπίθ. γοργοπόδαρος. Βλ. Διηγ. Παι-
διόφρ. στ. 45 (ἐκδ. Wagner, σ. 142) «ἐβλάσαν οὖν διαλαλητὴν
λαγὸν τὸν μεγάλοπτην | ὥς γοργοπόδαρον, ταχύν, ἵνα συν-
ᾴξῃ πάντας».

Ὁ ταχὺς τοὺς πόδας ἐνθ' ἄν.: Βγαίνει ἀπὸ τὰ σπλάχνα μας
σὰ μυστικὸς ἀντίλαλος καμμιᾶς γοργοπόδαρης δυστυχίας
Γ. Ψυχάρ., ἐνθ' ἄν. Σκαρφαλώνουνε τὰ βουνὰ γοργοπόδαροι
Α. Ἐφταλ., ἐνθ' ἄν. || Ἰ. Ἀσμ.

Κι ὁ γοργοπόδαρος λαγός 'ς τ' ἀφτὶ τῆς κουβεντιάζει
Πελοπν. (Γαργαλ.) || Ποίημ.

Ἀπὸ βοριὰ τὸ μαῦρο τ' ἄλλογο
καὶ τ' ἄσπρο τ' ἄλλογο ἀπὸ νότο,
σὰν πεῖθ' θὰ φτάσῃ γοργοπόδαρο
'ς τὴ σφαλιστὴ τὴν πόρτα πρώτο;

Γ. Δροσίν., ἐνθ' ἄν.

Εἶδα τὸ γοργοπόδαρο κ' ἰσάνεμο Ἀχιλλέα
τ' ἀνάθρεμμα τοῦ Χείρωνα, τῆς Θέτιδας τὴ γέννα
Δ. Σάρρ., ἐνθ' ἄν. Ἡ σημ. καὶ Βυζαντ. Βλ. Διηγ. Παιδιόφρ.,
ἐνθ' ἄν. Συνών. ἀλαφροπάτης 2, ἀλαφροπόδα-
ρος, ἀνάφτερος, ἀνεμοκυκλοπόδης, ἀνε-
μοσουρεϊασμένος (βλ. εἰς λ. ἀνεμοσουρεϊά-
ζω), ἀνοιχτοπάτης, ἄξιος 4, γοργόγο-
ρατος, γοργοπόδης, γρήγορος, λαγοπά-
της, σβέλτος, φτεροπόδαρος, φτερο-
πόδης, ἀντίθ. ἀγάληος, ἀναργος, ἀράθυ-

μος 1, ἀργητός Α1β, ἄργιρος, ἀργοκίνητος, ἀργοπερπάτητος, ἀργοπόρευτος, ἀργοπορινός, ἀργοποριστής, ἀργοπόρος, ἀργός Α2, ἀργοσάλευτος, ἀργόσης, ἀργοστόλιστος 2, ἀργόσυρτος, ἀργοχέρης, ὀκνογάιδουρο, ὀκνός.

γοργοπόδης ἐπιθ. Δ. Σάρρ., Εὐριπ. Ἰφιγ. Τ. στ. 32 - 33.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γοργός καὶ τοῦ οὐσ. πόδι.

Γοργοπόδαρος, τὸ ὅπ. βλ.: Ποίημ.

Ἔτσι τὸν λέν,

γιατ' εἶναι γοργοπόδης σὰ νὰ ἔχε φτερά.

Συνών. βλ. εἰς λ. γοργόποδαρος.

γοργοπορῶ Λεξ. Δημητρ.

Ἐξ ἁμαρτ. ἐπιθ. γοργόπορος, σχηματισθὲν κατ' ἔδρασιν τοῦ πεζοπόρος.

Πορεύομαι γοργά, ἐν σπουδῇ.

γοργογῶρ λέξ. ὀνοματοπ. Θράκ.

Ἐκ τοῦ φθόγγου γορ-γῶρ.

Ἐπὶ τῆς φωνῆς τοῦ πτηνοῦ γοργονάκι, τὸ ὅπ. βλ.: Γοργογῶρ τὸ γοργονάκι.

γοργορεύω ἁμαρτ. Μετοχ. γοργουρεμένος Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γοργός.

Ὁ ἐπειγόμενος, ὁ βιαστικός: Ἄσμ.

Σηκώνεται κ' ἡ μάνα του, γοργοῦ, γοργουρεμένη, καὶ βρίσκει τὴν πιστόλα του ἔς τὸ γαῖμα βουτηγμένη. Σηκώνεται κι ἀφέντης του, γοργοῦ, γοργουρεμένος, καὶ βρίσκει τὸ Μπραῆμ-Πασᾶ ἔς τὸ γαῖμα βουτηγμένο.

γοργορίζω Χίος — Λεξ. Βλαστ. 336.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γοργός κατὰ τὰ ρ. εἰς -ίζω.

Κάμνω τινὰ νὰ βαδίσῃ μὲ γοργὸν βῆμα, νὰ τρέξῃ ἐνθ' ἄν.: Ἐγοργορίσαμεν τὰ ζῶα Χίος.

γοργόρραφτος ἐπιθ. ἐνιαχ. γοργόρραφτους Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ρ. γοργόρραφτω.

Ὁ ραφθεὶς ταχέως.

γοργορράφτω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. γοργά καὶ τοῦ ρ. ράφτω, διὰ τὸ ὅπ. βλ. ράβω.

Ράπτω ταχέως.

γοργορρέματος ἐπιθ. Χ. Χρηστοβασ., Οἱ δύο Κωνστ., 111 Π. Ζερβ., Τραγούδ. Μύλ., 4 — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γοργός καὶ τοῦ οὐσ. ρέμα.

Ὁ ἔχων ταχὺ ρεῦμα ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Τὸ αἷμα...

πῶς τρεχε τὸν κατήφορο καὶ γέγονταν ποτάμια,

ποτάμια γοργορρέματα κι ἀφροστεφανωμένα

Χ. Χρηστοβασ., ἐνθ' ἄν.

Μέσ' ἔς τ' αὐλάκια τὸ νερὸ | γοργορρέματο κυλάει

Π. Ζερβ., ἐνθ' ἄν.

γοργός ἐπιθ. σύννηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. κ.ά.) γοργός σύννηθ. βορ. ἰδιωμ. Πελοπν. (Ἀρχαδ. Βούρβουρ. Γαργαλ. Γορτυν. Δίβρ. Λάστ. κ.ά.) γοργὸ Τσακων. (Μέλαν.) ὀρ-

γός Νάξ. (Ἀπύρανθ.) βοργός Μακεδ. (Πάγγ.) βοργός Μακεδ. (Βογατσ. Βόιον Καστορ.) ἀβοργός Θράκ. (Κομοτ.) ἔργος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπιθ. γοργός. Ὁ τύπ. γοργός καὶ Βυζαντ. Βλ. Σπαν. στ. 579 - 580 (ἐκδ. Wagner, σ. 23) «βλέπε πτωχὸν καὶ πένητα μὴν τὸν περιφρονήσης, | ὅτι ὁ χρόνος ὡς τροχὸς γοργὸς ὑπογυρίζει».

Α) Ἐπιθετ. 1) Τραχύς, γρήγορος, εὐκίνητος σύννηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. κ.ά.) Τσακων. (Μέλαν.): Γοργός ἀνθρωπος, γοργὸ παιδί, — κορίτσι. Εἶναι γοργός ἔς τὴ δουλειά του σύννηθ. Βοργός ἔς τὸ περπάτημα Μακεδ. (Καστορ.) Ἀλον-γουν βοργὸ Μακεδ. (Βογατσ.) Μὲ δώδεκα γοργότατα καράβια Δ. Σάρρ., Εὐριπ. Ἰφιγ. ἐν Αὐλ. 292. || Φρ. Γοργός θάνατος νὰ σὲ πιάσῃ! (ἀρά) Ἦπ. (Δρόβιαν.) || Γνωμ.

Βαθεῖα βροντή, | γοργὸ νερὸ

(ὅτι μετὰ ἀπὸ ὑπόκωφον βροντὴν ἀναμένεται συνήθως σύντομος βροχή) Ζάκ.

Τὸ ὁμορφο καὶ τὸ γοργὸ | ποτὲ δὲν πᾶν μαζὶ τὰ δυὸ (ἡ καλὴ ἐργασία δὲν πρέπει νὰ γίνεται βεβιασμένως) Πελοπν. (Μάν.) || Ἄσμ.

Χελιδονάκι μου ὀργό, | βασανισμένο πού 'μαι 'γώ, ὀργὸ σὲ πέθω κι ἄωμε, | ὀργὸ νὰ 'ρθῇς καὶ χάνομαι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Στέλνον τό 'να, στέλνον τ' ἄλλον, | τοῦ βοργὸ τοῦ χιλι-
δόρι,

νὰ μὴ φέρῃ τὴν πυρδίκια, | τὴν πυρδίκια π' ἀγαποῦσα Μακεδ. (Βογατσ.)

Ὦρα καλὴ σ', ἀφέντη μου, γοργὸ τὸ κίνημά σου (κίνημα = ἐκκίνησις) Ἦπ.

Ὦς τρέχει τοῦ γοργὸ νερὸ ἔς τὴ γῆ, κι δὲν γροικεῖται, ἔτσι νὰ πάῃ τοῦ αἵμα του ὅπ' ἀγαπᾷ κι ἀρνεῖται Θράκ. (Αἶν.)

Χελιδόνι μου γοργό, | πού 'ρχεσ' ἀπ' τὴν ἔρημο, τί καλὰ μᾶς ἤφερες | — Τὴν ὑγεία καὶ τὴ χαρὰ Πελοπν. (Γαργαλ.) || Ποίημ.

Τόνε βλέπω! Τοῦ προβαίνουν | ἄλλα φάσματα γοργά, πού ἀκατάπανστα πληθαίνουν | σφόδρα καὶ εἶναι Ἑλλη-
νικά

Δ. Σολωμ., 75.

Κ' ἐκλείνα ἔς τὴν καρδιά μου μὴν ἀκτίνα, πού 'λαμπε κ' ἔσβηνε γοργὴ μπροστά μου ἀπὸ τὰ θεῖα κάλλη της ἐκεῖνα

Α. Προβελ., Ποιήμ., 5. Ἡ σημ. καὶ Βυζαντ. Βλ. Προκόπ., 3,96,12 «ἐπινοεῖν δὲ ὅ,τι ἂν βούλοιο γοργὸς μάλιστα» καὶ Γλυκᾶ, Στίχ. 363 «τοῦτο τὸ ἀνάβα τὸ γοργὸν ἔχει καὶ ὁξὺν κατὰβαν» καὶ Σπανέα, ἐνθ' ἄν. Πβ. καὶ Ἡσύχ. εἰς λ. Συνών. ἀλαφροπάτης 2, ἀλαφροπόδαρος, ἀνάφτερος, ἀνεμοκυκλοπόδης, ἀνεμοσουρισμένος (βλ. εἰς λ. ἀνεμοσουριάζω), ἀνοιχτοπάτης, ἄξιος 4, γοργοπόδαρος, γοργοπόδης, γρήγορος, σαῖνι, σβέλτος, φτεροπόδαρος, φτεροπόδης, ἀντίθ. ἀγάλλιος, ἀναργος, ἀράθυμος 1, ἀργητός Α1β, ἄργιρος, ἀργοκίνητος, ἀργοπερπάτητος, ἀργοπόρευτος, ἀργοπορινός, ἀργοποριστής, ἀργόπορος, ἀργός Α2, ἀργοσάλευτος, ἀργόσης, ἀργοστόλιστος 2, ἀργόσυρτος, ὀκνογάιδουρο, ὀκνός. β) Μεταφ., εὐστροφος, ὁξὺς λόγ. σύννηθ.: Γοργὸν βλέμμα, - πνεῦμα Λεξ. Πρω. γ) Ἐπιρρηματ. κατὰ γενικ., ἐνωρὶς Πόντ. (Οἶν.) Ρόδ.: Φρ. Διὰ γοργοῦ (λίαν ταχέως, συντόμως) Οἶν. Καὶ κατ' αἰτιατ.,

